

La Tor de l'Espà

Lluçà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector nord del terme municipal
Emplaçament A 9400 metres per pista forestal de la carretera BV-4341, punt quilomètric 6'800

Coordenades:

Latitud: 42.10716
Longitud: 2.05386
UTM Est (X): 421774
UTM Nord (Y): 4662107

Classificació

Número de fitxa 08109 - 19
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes Subsidiàries de Planejament de Lluçà, 2001
Número inventari Sí, IPA. 22911
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad: 08108A002000010000BH

Fitxes associades:

[Església de Sant Quirze de la Tor](#)

Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dj., 11/06/2009 - 02:00

Descripció

La Tor de l'Espà està situada als peus d'un petit turó a l'extrem nord del terme municipal, al nord de Bartrons i a l'est de cal Senalla, ambdues masies dins el terme municipal de Borredà. Es tracta d'una masia de mitjanes dimensions formada per dos volums adossats de planta baixa, primer pis i golfes i diverses estructures al voltant. Està bastida amb murs de maçoneria de pedra amb cantonades delimitades amb carreus treballats, i coronada amb teulada de doble vessant amb aigües a les façanes principal i posterior. La façana principal, orientada a l'est, conté a nivell de planta baixa un portal d'arc rebaixat emmarcat amb pedra motllurada, amb dos sortints motllurats a mode de capitell i amb un relleu circular dentat a la clau de l'arc dins el qual hi ha una inscripció on apareix el nom de la casa "Tor de l'aspar" i la data de 1865. També a nivell de planta baixa hi ha una espitllera emmarcada amb monòlits de pedra treballada i una estructura d'obra adossada a l'extrem dret que forma una petita terrassa a nivell de primer pis. Al primer pis hi ha una finestra emmarcada amb pedra treballada, ampit motllurat i la data de 1865, junt amb una creu intercalada, inscrita a la llinda, una porta emmarcada amb pedra treballada que a la que s'accedeix a través de la petita terrassa i una finestra amb llinda de fusta. A nivell de golfes hi ha una finestra emmarcada amb pedra treballada i ampit de pedra. A l'esquerra la façana forma un queixal a causa del volum adossat. En aquesta part, i a nivell de planta baixa, hi ha una finestra emmarcada amb maó i una finestra emmarcada amb pedra treballada i llinda de fusta. Al primer pis hi ha tres finestres emmarcades amb pedra bisellada, una de les quals amb ampit motllurat, i a les golfes, una finestra emmarcada amb pedra treballada. Uns metres a l'esquerra hi ha diverses estructures bastides amb murs de maçoneria de pedra. La façana sud es troba dominada pel volum adossat al sud, tot i que forma un queixal a la dreta on sobresurt una part del volum nord. En aquest queixal hi ha una finestra emmarcada amb pedra treballada al primer pis i dues finestres a les golfes, una emmarcada amb monòlits de pedra treballada i l'altra amb monòlits de pedra bisellada, totes dues amb llinda de fusta. En el volum adossat al sud, i a nivell de planta baixa, hi ha tres grans obertures d'arc de mig punt emmarcades amb lloses a plec de llibre, la de l'esquerra es troba transformada en un portal emmarcat amb pedra treballada i llinda de fusta, la central està tapiada i la de la dreta queda oberta. A nivell de primer pis hi ha una finestra emmarcada amb pedra treballada i ampit de pedra i una galeria formada per dues grans obertures d'arc rebaixat emmarcades amb maó i amb el pilar central de pedra bisellada. A nivell de golfes hi ha tres finestres emmarcades amb pedra bisellada. A pocs metres d'aquesta façana hi ha diverses estructures bastides amb murs de maçoneria de pedra, parcialment aterrades. La façana oest mostra els dos volums adossats. A la part esquerra hi ha el volum adossat al nord, que únicament conté una obertura d'arc de mig punt emmarcada amb lloses a plec de llibre a nivell de primer pis i una part a l'extrem dret bastida amb obra vista en la qual hi ha una finestra. El volum adossat al sud conté una finestra balconera emmarcada amb pedra treballada tapiada i una finestra emmarcada amb maó i llinda de fusta a nivell de primer pis, i una dues finestres a les golfes, una emmarcada amb maó i llinda de fusta i l'altra amb pedra bisellada i llinda de fusta. A uns metres d'aquesta façana hi ha dues estructures bastides amb murs de maçoneria de pedra en estat de ruïna. La façana nord es troba adossada al desnivell del turó sobre el que s'assenta la masia i únicament conté una finestra amb llinda de fusta a nivell de primer pis i una finestra emmarcada amb pedra treballada a les golfes.

Observacions:

Al voltant de la masia hi ha diverses estructures entre les que es compta la pallissa, situada uns metres al sud-est i l'església de Sant Quirze de la Tor de l'Espà, ubicada sobre un turó proper, situat a l'est de la masia.

Edifici inclòs al Catàleg de masies i cases rurals (Pla Especial Urbanístic 2014).

Història

La Tor de l'Espà es troba documentada en l'acta de consagració de l'església de Santa Maria de Lluçà de l'any 905 on s'esmenta "turrem de parra". L'any 1171 Pere de Lluçà cedeix al prior del monestir les primícies de la capella de Sant Quirze i dels seus masos, anomenats de la Torre. També apareix en el fogatge de 1553.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE LLUÇÀ (2014) *Catàleg de masies i cases rurals susceptibles de recuperació o preservació. Pla Especial Urbanístic (text refós)*. Lluçà: Ajuntament de Lluçà.

FERRER, M.A. i SURINYACH, M. (1996) *La morfologia territorial i el patrimoni històric-arquitectònic del terme de Lluçà*. Lluçà: Ajuntament de Lluçà (inèdit).

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (2008) *Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya (Lluçà)*.

IGLÉSIES, J. (1981) El fogatge de 1553. *Estudi i transcripció*. Barcelona: Dalmau.

PLADEVALL, A. (1997) *Santa Maria de Lluçà. Antiga canònica agustiniana*. Torelló: Impremta Sellarès.

